

ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐԺ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ
ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ՝ Ս. ԷՋՄԻԱՇԵՆ

SUPREME PATRIARCH
CATHOLICOS
OF ALL ARMENIANS
MOTHER SEE OF HOLY ETCHMIADZIN

Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ՊԱՏԳԱՍԸ ՍՈՒՐԲ ԾՆՆԴԵԱՆ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾՅԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ԱՌԻԹՈՎ

(Սուրբ Էջմիածին, 2004 թ. Յունուարի 6)

«Ծնաւ ձեզ այսօր Փրկիչ»
(Ղուկ. Բ, 11):

Սիրելի հաւատացեալ և բարեպաշտ ժողովուրդ.

Սուրբ Ծննդեան այս բարի առաւօտ հայոց եկեղեցիների խորաններից հնչում է մեր հոգիներին երկնային մեծ աւետիսը. «Ծնաւ ձեզ այսօր Փրկիչ»: Հրեշտակաձայն այս աւետիսով է մերշաղախ հաւատի մեր կեանքը: Մենք՝ իբրև քրիստոնեաներ հաւատում ենք, որ Աստուած, Ով արարեց աշխարհը, մահ փրկեց աշխարհը: Բեթղեհեմի այրում մանկացաւ Աստուածորդին՝ ազատելու մարդուն մեղքերի բանտից, վերականգնելու նրա աստուածային պատկերը, ազատ հոգին, որպէսզի ետ դառնայ մահուան ճանապարհներից դէպի իր Արարիչը՝ դէպի կեանքի աղբիւրը: Յիսուսի Յայտնութեամբ վկայուեց Աստուծոյ Սէրը մարդու հանդէպ, և Բեթղեհեմի այրը դարձաւ մարդկութեան օրինութեան ակունքը, որտեղից փրկութեան աստուածապարզ Ընդունումը և Յոյսը ծագեց աշխարհին:

«Ծնաւ ձեզ այսօր Փրկիչ»: Փրկութեան այս մեծ աւետիսն է քրիստոնեական եկեղեցու քարոզութեան առաջնքն ու բովանդակութիւնը, որ ծագեցնում է մարդկային հոգիներում հաւատի լոյսը: Ամստուներ այդ լոյսի մէջ փայլում է սիրող ու մերող հայեացքը Աստուծոյ և պարզորոշումն անկունից դէպի վեր մեր ճանապարհը, որ հարթել է Փրկիչ մեր Տէրը:

Այսօր Փրկիչ է մեզ ծնուել՝ Տէր և Առաջնորդ հոգիների, Նորոգող կեանքի: Ծնուել է Փրկիչ Ազատարար՝ հաշտութիւն Աստուծոյ հետ և հաճութիւն՝ մարդկանց մէջ, սքանչելի ու անպարփակելի խորհուրդ սիրոյ, որ առաջնորդում է մարդկութեանը եղբայրսիրութեան, կարեկցութեան ու ներման ճանապարհներով, արդարութեան ու խաղաղութեան արահետներով:

Սուրբ Ծննդեան այս հոգեմորոգ օրը դասակից հրեշտակներից՝ փառաբանեմք Աստուծուն բարձունքներում և առաջին մեր աղօթքով հայցենք, որ աշխարհում ամեն տեղ ամուր լինի խաղաղութիւնը, և ժողովուրդների ու պետութիւնների հասարակական կեանքը զարգանայ ու զօրանայ մարդասիրութեան արժէքներով, որոնք բխում են բոլոր մարդկանց՝ Աստուծոյ որդիները լինելու ճշմարտութեան ճանաչողութիւնից:

Սիրելի բարեպաշտ ժողովուրդ, բոլոր ժամանակներն ունեն իրենց հրամայականները: Մեր նիւթապաշտ և աշխարհականացող դարի արագափոփոխ ընթացքների մէջ մարդը իբրև անհատ և մարդկութիւն իբրև ամբողջութիւն առաւել քան կարիքն ունեն հոգևորի ճանաչողութեան: Դարաւոր աւանդոյթները կարող են փոփոխուել, արժէքները կարող են վերափոխաւորուել, բայց միշտ անփոփոխ է այն ճշմարտութիւնը, որ աշխարհը իմաստազուրկ է առանց Աստուծոյ, և մարդը իրականում միայնակ է ու անյոյս՝ առանց կենդանի յարաբերութեան իր Արարչի հետ: Ընդհանուրի մէկ մասնիկը լինելու զգացողութեամբ ու ապրումով է, որ մարդկային հոգին ունակ է տխրել ուրիշի տխրութեամբ և ուրախանալ ուրիշի ուրախութեամբ՝

սիրել ընկերոջը ինչպես սեփական անձը և բարին գործել: Մերձաւորի հանդէպ սիրոյ այս պատուիրանով աշխարհ եկաւ Փրկիչ: Մերձաւորի հանդէպ սիրով պիտի լոնն բշնամութեան ու պատերազմի ծայները, պիտի դադարեն ահաբեկչութիւնն ու բռնութիւնը, պիտի վերականգնուեն ոտնահարուած իրաւունքն ու արդարութիւնը: Այս սիրով է, որ մարդկային ամեն մտածում ու ջանք պիտի ուղղուած լինի համընդհանուր բարիքի բազմապատկմանը և յաղթահարմանը աղքատութեան ու կարիքի, յաղթահարմանը միջավայրի ապականութեան, տարածուող մոլուցքների ու ապականուող բարքերի, որոնք նոյնպէս մեր ժամանակների իրողութիւններ են: Ի լրումն ժամանակի աշխարհ եկաւ Քրիստոս և բնակութիւն հաստատեց հաւատով բացուած մարդկային հոգիներում: Արդեօք լրումն չէ՞ ժամանակի, որ մարդկային հոգին նորոգուի հաւատով, կենդանանայ սիրով: Արդեօք լրումն չէ՞ ժամանակի ներում հայցելու, ներում գտնելու, դառնալու Աստուածամերձ ճանապարհներից, գործերից ու ընթացքներից, որպէսզի Մարդասէր ու Ողորմած Աստուծոյ շնորհի ներքոյ միշտ օրհնութեան, սիրոյ ու խաղաղութեան մէջ պահպանուի աշխարհը հաւանյ:

Սիրելի բարեպաշտ ժողովուրդ հայոց, Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցու պարգևով արժանացել ենք Փրկչական սիրոյ տիեզերափայլ լոյսին: Շնորհն ենք գտել հոգևոր ազատութեան, որը բազում օրհնութիւններ է բերել մեր ժողովրդի կեանքում: Բաղաքական ինչպիսի իրավիճակներում էլ յայտնուեցինք, միշտ յաղթանակող մնացինք, յաղթանակող՝ հայ մշակոյթով, որը արտայայտութիւնն է Փրկչին ապաւինած մեր ազատ հոգու: Կանգուն էր հայկական պետականութիւնը, թէ բարձուած՝ Յայ Եկեղեցին միշտ եղաւ հայոց ազատ հոգևոր Յայրենիքը՝ բարձր ու ամնուած, ուր խնամուեց ազատութեան սէրը՝ որպէս Աստուծոյ շնորհուած հրաշալի ու թանկագին անկողոյստելի պարգև: Հաւատացինք Փրկչի յայտնութեանը և պատմութեան դժուարին քառուղիներում ուժ գտանք փորձութիւններին դիմակայելու, ապրելու ու ստեղծագործելու և ազատութեան մեր իրաւունքը պաշտպանելու:

Աստուածայայտնութեան խորհրդի առջև փառք ենք տալիս Փրկչին, որ ազատ ու խաղաղ են մեր Յայրենիքի եզերքները և զարթեալ է այսօր մեր ժողովրդի հոգին աշխարհի բոլոր կողմերում, զարթեալ է մեր ազգային իղծերի իրականացման, հանուր հայութեան միասնական ու ներշնչալի կեանքի տեսիլքով: Այսօր Սուրբ Ծննդեան աւետիսով ազատութեան փառաբանութեամբ Յայաստանում ու Արցախում տօնական ղողանջում են զանգերը նորոգուած ու նորակառոյց մեր եկեղեցիների, որոնք աւելի ու աւելի բազմամարդ են դառնում: Յիսուս Փրկչի անունը այսօր ճանաչելի ու սիրելի է դառնում մեր մանուկներին ու երիտասարդներին: Վերաթնացող մեր հաւատի հետ վերափոխուում է մեր կեանքը, զօրանում է յոյսը գալիքի հանդէպ՝ հակառակ բոլոր դժուարութիւնների: Յիրաւի, Աստուածասէր ազատ հոգու անձնուէր ջանքերով ու քաջ գործերով, ժողովուրդ հայոց, Յայրենիք և Սփիւռք միասնութեամբ, ձեռք ձեռքի պիտի կառուցենք վաղուայ նոր օրը հայոց կեանքի, պիտի բացենք դարձի դռները դէպ Յայրենիք, և Արարատի փեշերից պիտի պարգուեն, շողան նոր յոյսերի հորիզոնները Յայրենեաց:

Գոհութիւն Բարձրեալին, Սփիւռքը եղել ու շարունակում է մնալ տարածեալ թևերը Մայր Յայրենիքի: Թեև վերջին տարիներին վերաբնակութեան տեղաշարժերի հետ կապուած նոր իրավիճակներ են ստեղծուել Սփիւռքի գաղթօջախներում, սակայն մեր զաւակները Յայ Եկեղեցու շուրջ, մշակութային կազմակերպութիւնների ու կրթական հաստատութիւնների գործունէութեամբ պահպանում և առաջ են տանում հայ կեանքը, շարունակում հայրենական անդրները, այլև նոյն նախանձախնդրութեամբ աջակցում Մայր Յայրենիքին: Ազատ մեր երկրի իրականութեան ընձեռած հնարաւորութիւններով այսօր արդէն իսկ ականատես ենք, որ առաջագնաց Յայրենիքով ամուր ու կենսունակ է հայոց Սփիւռքը, և համախոսմբ ու կազմակերպուած Սփիւռքով՝ զօրաւոր Յայրենիքը:

Պատասխանատու ենք մեր ժամանակի համար, և մեր գործերով է, որ այն պիտի արժանագրուի իբրև վերականգնումի ժամանակաշրջան՝ ազատ կեանքի վերականգնումի, ազատ հոգու և մտածողութեան, քրիստոնեական մեր նկարագրի վերականգնումի: Մեր նոր ծեռքերուններով ու յաղթանակներով է, որ պիտի առաջ ընթանայ ժամանակը Հայրենիքի վերաշինութեան, ժամանակը՝ մեր գաղթօջախներում ազգային կեանքի վերագարթօնքի, մեր մշակոյթի, գիտութեան ու կրթութեան զարգացման ու ծաղկունքի: Քրիստոս է մեր ճանապարհը, Քրիստոս է մեր գործունեւը և ապաւինութիւնը: Այսօր մեզ Փրկիչ է ծնունել, ծնունել է մեզ յոյս և սէր: Այս է մեր հաւատը: Այս է ճշմարտութիւնը՝ մնայուն ու յաւիտենական:

Փրկչի Սուրբ Ծննդեան բարի անտիսով Հայրապետական Մեր օրհնութիւնն ենք բերում սիրեցեալ հաւատաւոր համայն մեր ժողովրդին ի Հայաստան, Արցախ և սփիւռս աշխարհի՝ աղօթքով ու հայցով առ Աստուած, որ անբիծ պահենք Հայրենիք ու Սփիւռք միաբանութեան ու սիրոյ ոգին, հաւատարմութիւնը Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցուն ու Հայրենիքին:

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնից եղբայրական սիրոյ Մեր ողջոյնն ու բարեմաղթանքներն ենք յղում Առաքելական մեր Եկեղեցու Նուիրապետութեան Աթոռների շնորհազարդ գահակալներին՝ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Ն.Ս.Օ. Տ. Տ. Արամ Ա Կաթողիկոսին, Երուսաղէմի Հայոց Ամենապատիւ Պատրիարք Տ. Թորգոմ Արքեպիսկոպոս Մանուկեանին, Կոստանդնուպոլսոյ Հայոց Ամենապատիւ Պատրիարք Տ. Մեսրոպ Արքեպիսկոպոս Մութաֆեանին, Մեր սէրն ու օրհնութիւնը՝ մեր Եկեղեցու ուխտապահ ու նուիրեալ ողջ հոգևոր դասին:

Ողջունում ենք հայոց պետական աւագանուն՝ գլխաւորութեամբ այստեղ ներկայ ՀՀ Նախագահ Տիար Ռոբերտ Քոչարեանի և Մեր ողջոյնն ենք յղում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան Նախագահ Տիար Արկարի Դուկասեանին ու Հանրապետութեան իշխանութեան բոլոր ներկայացուցիչներին: Հայցում ենք Փրկչի առատաբաշխ պարգևները նրանց կեանքին ու հայրենաշէն գործերին:

Ի Քրիստոս սիրով ողջունում ենք Հայաստանում հաւատարմագրուած դիւանագիտական առաքելութիւնների ղեկաւարներին ու ներկայացուցիչներին՝ մաղթելով Տիրոջ հանապազ գորակցութիւնը իրենց առաքելութեան մէջ, որը սիրոյ առաքելութիւն է՝ կոչուած ժողովուրդների կեանքում բարեկամութեան ու համագործակցութեան ամրապնդմանը:

Իջման Սուրբ Սեղանի առջև՝ Հայ հոգու Բեթղեհեմում աղօթք ենք բարձրացնում երկինք, որ Սուրբ Ծննդեան լոյսն ու շնորհները իջնեն մարդկանց հոգիներին ու համայն աշխարհին: Այլև հայցում ենք Աստուծոյ ամենաառատ խնամքը և խաղաղարար ներկայութիւնը այնտեղ, ուր այսօր պատերազմ է, աներ, ցաւ ու տագնապ: Կենարար յոյս և տոկունութիւն ենք մաղթում այդ երկրների տառապեալ ժողովուրդներին, որոնց՝ դժուարութիւններին բաժնեկից են մեր ազգի զաւակները: Թող յոյսը, բարին ու երջանկութիւնը ուղեկից լինեն աշխարհասփիւռ մեր ողջ ժողովրդին: Թող Փրկչի Յայտնութեան մեր հաւատի մաքուր ակունքներից քաւ առնեն մեր մտածումներն ու նպատակները և մարմին առնեն մեր գործերը՝ ի փառս Աստուծոյ, ի սէր Հայրենեաց և Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցու:

Այսօր մեզ Փրկիչ է ծնունել: Այս է մեր հաւատը: Այս է ճշմարտութիւնը՝ մնայուն ու յաւիտենական: Ողջունենք միմեանց Սուրբ Ծննդեան անտիսով:

Քրիստոս Ծնաւ եւ Յայտնեցաւ
Մեզ, ձեզ մեծ անտիս: